

CIS Kalmar AB
info@cis.se

2018-06-21
Dnr 400-2017:7328

Beslut

efter kvalitetsgranskning av utmanande undervisning för högpresterande elever vid Calmare International School i Kalmar kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av utmanande undervisning för högpresterande elever. Det övergripande syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska i vilken utsträckning de besökta skolorna ger högpresterande elever en god och utmanande undervisning samt stöd och stimulans för att fortsätta prestera på hög nivå.

Särskilt betonas aspekter som kan beskrivas som stödjande, uppmuntrande och utmanande. Vidare granskas de förutsättningar för en god, utmanande, stödjande och stimulerande undervisning som kan kopplas till gymnasieskolans övergripande organisation och arbetssätt relaterat till den aktuella målgruppen.

De övergripande frågeställningarna är:

1. I vilken utsträckning genomförs en god utmanande undervisning med allmän-didaktiska kvaliteter¹ för högpresterande elever?
2. I vilken utsträckning ger gymnasieskolans övergripande organisation och arbetssätt förutsättningar för en god utmanande undervisning för högpresterande elever?

Granskningen genomförs i 23 gymnasieskolor, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Calmare International School, i Kalmar kommun ingår i denna granskning.

Skolinspektionen besökte Calmare International School den 16- 18 maj 2018. Besöket genomfördes av Lena Oxelgren och Sofia Hall. Intervjuer med elever, lärare, elevhälsa, studie- och yrkesvägledare och rektor samt 3 lektionsobservationer har genomförts. Elevintervjuerna har genomförts i två grupper, den ena gruppen har bestått av elever som identifierar sig som pojkar och den andra

¹ Med *allmändidaktiska kvaliteter* avses en mer generell granskning av hur undervisningen genomförs och om den håller god kvalitet.

gruppen har bestått av elever som identifierar sig som flickor. När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport.

Skolinspektionens bedömningar

1. I vilken utsträckning genomförs en god utmanande undervisning med allmändidaktiska kvaliteter för högpresterande elever?

Skolinspektionen bedömer att det på Calmare International School genomförs en utmanande undervisning med allmändidaktiska kvaliteter för högpresterande elever med god kvalitet.

Lär miljön på skolan är stödjande och uppmuntrande

Granskningen visar att Calmare International School erbjuder en stödjande och uppmuntrande lärmiljö för eleverna. På lektionerna ser Skolinspektionens inspektörer flera exempel på hur lärarna skapar motivation med uppgifter som är kopplade till verkligheten och eleverna har fått vara med att välja området. Exempelvis gör de en resa där eleverna själva får hitta möjliga resvägar, boende och aktiviteter de vill göra på den ort de valt att åka till. Lärarna ger också uttryck för tilltro till elevernas kompetens vid tilltal och bemötande. Vid samtliga observerade lektioner stöttar och hjälper eleverna självmant varandra med olika uppgifter. Lärarna använder också elevernas ämneskunskaper aktivt som del av undervisningen genom att bland annat bjuda in elever från andra årskurser så att eleverna kan ha ett både kunskapsmässigt och erfarenhetsmässigt utbyte av varandra.

I intervjun säger eleverna att lärarna har höga förväntningar på dem. Eleverna säger vidare att de får stöd i det de behöver och att alla elever blir sedda av lärarna och att alla ges talutrymme på lektionerna. Eleverna berättar att lärarna uppmuntrar dem och om de bryter mot någon norm eller har en annan åsikt säger eleverna att lärarna uppmuntrar dem att diskutera vidare. Elever säger också att lärarna ser alla elever, att lärarna är kreativa och försöker få alla elever intresserade. Eleverna säger att flera lärare anpassar undervisningen utifrån deras intressen.

Lärarna berättar i intervju att de stöttar alla elever på lektionerna och de säger att de uppmuntrar även de elever som når betyget A att komma vidare. Lärarna säger vidare att de hjälper de högpresterande eleverna genom att ge dem verktyg för att kunna planera och prioritera sina studier. Vid samtliga observerade lekt-

ioner anknyter läraren till föregående lektion, presenterar dagens lektionsinnehåll och visar även den vidare planeringen för de kommande veckorna. Lärarna säger också att de högpresterande eleverna kommer på matematikstödet som ges tre gånger i veckan.

Rektorn säger i intervju att eleverna ska känna att det är värt att komma till skolan och att lärarna både uppmuntrar och stöttar eleverna för att de ska känna att varje dag är värdefull. Rektorn säger också att de tar upp förväntningar på eleverna på uppstartsdagarna, att eleverna ska vara aktiva och närvarande och ha kontakt med sina mentorer. Rektorn berättar vidare att hon säkerställer att eleverna blir uppmuntrade och får stöd både genom lektionsbesök och genom klassråden där elevernas synpunkter kommer fram. Hon säger även att om någonting inte fungerar i dialogen mellan lärare och elev går hon in och samtalar med både läraren och eleven för att förbättra dialogen.

Skolan ger de högpresterande eleverna individanpassningar och utmaningar

Granskningen visar att Calmare International School erbjuder såväl individanpassningar som utmaningar för de högpresterande eleverna. På lektionerna ser Skolinspektionen flera exempel på uppgifter utan tak, där eleverna kan fördjupa sig på olika sätt. Lärarna låter eleverna delta i utmanande samtal och skapar balans mellan lärarledd genomgång och elevaktivitet. Lärarna låter eleverna prova på olika arbetssätt och vid två av lektionstillfällena som observeras låter lärarna eleverna använda sina sinnen i lärandet. Vid det ena tillfället arbetar läraren visuellt genom film och vid det andra tillfället arbetar läraren auditivt med musik. Vid ett lektionstillfälle styr läraren indelningen i grupper och låter de högpresterande eleverna arbeta tillsammans för att utmana dem.

I intervjun säger elever att de blir utmanade i undervisningen varje dag på skolan. Några elever säger vidare att de blir utmanade för att lärarna möter dem på den nivå de är, och även om man som elev är duktig så får man utmaningar för att komma vidare. Eleverna berättar vidare att lärarna är engagerade och kan ta med saker till lektionerna som är kopplade till verkligheten som på så sätt utmanar eleverna i deras tänkande. Eleverna säger också att lärarna går runt i klassrummet och att det är viktigt för att se var eleverna befinner sig om de arbetar individuellt eller hur arbetet fortlöper om de arbetar i grupp. Lärarna förklarar på olika sätt för eleverna i klassrummet för att uppgiften ska bli begriplig. Eleverna berättar också att alla lärare vill att eleverna ska kunna röra sig ur sin komfortzon och utmanar eleverna på olika sätt för att kunna komma vidare, både kunskapsmässigt och tankemässigt.

Lärarna uppger i intervju att de fördelar sin tid under lektionerna mellan alla elever så att alla elever blir sedda. Lärarna berättar att de har mycket kontakt med sina mentorselever och i mentorssamtalen följer de upp hur eleverna klarar utmaningarna i undervisningen och vilket eventuellt stöd de behöver. Lärarna berättar att de varierar undervisningen och låter eleverna arbeta såväl i grupp som individuellt. Lärarna säger också att de ger stöd till elever som behöver det under lektionerna och att det finns, utlagt på schemat, möjlighet till extra stöd. Lärarna säger att eftersom skolan är liten, klasserna är små och att tillgängligheten till lärarna är hög så kan eleverna komma efter lektionstid och diskutera med lärarna. Lärarna säger vidare att de försöker undervisa varierat så att det passar alla.

Rektorn säger i intervju att hon säkerställer att lärarna arbetar med individanpassningar och utmaningar genom lektionsbesök, medarbetarsamtal, och genom elevhälsan. Hon säger vidare att lärarna genom sitt mentorskap för eleverna lär känna eleverna och att lärarna på så sätt också vet i vilken utsträckning de behöver individanpassa uppgifter för eleverna.

Skolan bedriver ett synligt pedagogiskt ledarskap i klassrummen

Granskningen på Calmare International School visar att läraren utövar ett tydligt pedagogiskt ledarskap i undervisningen. Under samtliga observerade lektioner ser utredarna hur lärarna välkomnar eleverna och presenterar aktiviteterna under lektionen samt syftet med dessa. Lärarna ställer utvecklande frågor för att få en uppfattning om alla elever förstår och följer med i lärarens resonemang. Målen och delmålen för de besökta lektionerna finns på skolans lärplattform och lärarna använder sig av lärplattformen för att skapa förståelse för var i kursen eleverna befinner sig och vilka mål som ska uppnås. Två av de besökta lektionerna är organiserade så att det finns balans mellan lärarledd genomgång och elevaktivitet. Vid en av de besökta lektionerna har läraren styrt sammansättningen av gruppen där de högpresterande eleverna får arbeta tillsammans.

I intervju säger elever att lärarna presenterar målen med lektionen vid lektionsstart. Elever säger vidare att lärarna låter dem få prova olika arbetssätt under lektionerna. De säger vidare att de ofta först har genomgång och därefter får arbeta i grupper eller individuellt.

Lärare berättar i intervju att de arbetar aktivt både under lektioner och i lärplattformen med att kommunicera de aktiviteter som lektionen ska innehålla. Lärare säger vidare att de diskuterar olika arbetssätt med eleverna. Utifrån diskussion-

erna med eleverna och genom sitt pedagogiska kunnande väljer de sedan arbetsätt i klassrummet. En lärare säger att hen styr gruppindelningen eftersom hen tänker att det är bra att växla med nivågrupperade grupper och att låta elever som är högpresterande arbeta tillsammans. Hen säger att de högpresterande eleverna kan utmana varandra bättre då. Lärarna berättar också att de arbetar i lärarronder där de är indelade tre och tre och besöker varandras lektioner och målet med detta är att skapa likhet i tydlighet och struktur för lektionerna.

Rektorn säger i intervju att hon säkerställer hur lärarna leder aktiviteterna i klassrummen genom lektionsbesök, medarbetarsamtal, och de lärarronder där lärarna besöker varandra och diskuterar dilemman eller lär av varandra utifrån ett bestämt tema. Rektorn säger att skolan har skolkonferenser där hon möter elever som representerar varje klass. Rektorn säger även att utvecklingssamtalen fungerar som en informationskälla till henne.

Eleverna får på flera sätt utvärdera och reflektera kring sitt lärande

Granskningen på Calmare International School visar att undervisningen präglas av återkoppling och uppgiftsorienterad feedback.

I intervju säger eleverna att de inte har avsatt tid för att reflektera över sitt lärande i skolan. Några elever säger att vissa lärare låter dem reflektera över sitt lärande och sin studieteknik på lektionerna. Elever säger vidare att de har studietekniksdagar där de får prova olika tekniker för studier för att hitta sin egen. De säger också att de i slutet av kurserna gör utvärderingar för att läraren ska kunna göra förändringar till nästkommande elever.

Lärarna berättar i intervju att de ger kontinuerlig återkoppling och feedback till eleverna om vad de behöver utveckla, både muntligt och skriftligt beroende på vilken uppgift eleven har gjort. En av lärarna använder begreppet *feed forward* och säger att lärarna ger återkoppling för att eleverna ska nå större ämnesdjup i uppgiften. Lärarna berättar också att de dokumenterar och följer upp eleverna via lärplattformen så att eleverna även där kan ta del av feedback från lärarna. Lärarna säger vidare att de kan diskutera arbetssätt med eleverna eftersom de har en kurs i studieteknik. Lärarna berättar vidare att de elever som har svårigheter vet vilka tekniker för studier som de behöver men säger att alla elever inte vet hur de lär sig bäst. Några lärare diskuterar att studieteknik är något som skolan borde utveckla ytterligare för att ge eleverna möjlighet till insikter om sitt lärande.

Rektorn säger att lärarna följer upp elevernas kunskapsutveckling och ger feedback kontinuerligt. Då eleverna har haft något prov eller någon inlämningsuppgift ska feedback ges senast tre veckor efter inlämning säger rektorn. Rektorn berättar också att eleverna lämnar in sina egna betygsmål vid kursernas början och att lärarna har återkommande elevsamtal med eleverna kring hur de ligger till och vad de behöver jobba med.

2. I vilken utsträckning ger gymnasieskolans övergripande organisation och arbetssätt förutsättningar för en god utmanande undervisning av högpresterande elever?

Skolinspektionen bedömer att arbetet med att ge förutsättningar för att skapa en god och utmanande undervisning för högpresterande elever vid Calmare International School bedrivs med god kvalitet. Lärarna samverkar och utbyter erfarenheter med varandra. Skolan motiverar högpresterande elever och arbetar aktivt för att motverka stress och psykisk ohälsa hos de högpresterande eleverna.

På skolan samverkar lärarna och utbyter erfarenheter med varandra

Granskningen visar att Calmare International School har en organisation som möjliggör diskussioner och kunskapsutbyte mellan lärarna. Lärarna säger i intervjun att de möts varje vecka på onsdagsmöten och att de har gemensamma studiedagar. Lärarna säger att eftersom skolan är liten och alla känner alla så pratar lärarna ofta med varandra kring möjliga samarbeten. Lärarna berättar också att de har lärarronder, ett kollegialt utbyte med varandra utifrån olika teman där de besöker varandras lektioner och diskuterar undervisning. Ett tema som är aktuellt nu är vilka metoder de olika lärarna använder för att skapa tydlighet och strukturer på lektioner.

Representant för elevhälsan berättar i intervju att elevhälsan finns med på de gemensamma möten som finns på skolan och att frågor kring undervisningen både med högpresterande elever och andra elever diskuteras i arbetslaget och med rektorn.

Rektorn säger i intervju att elevfrågor är en stående punkt på dagordningen och då diskuteras individanpassning, både för de elever som behöver stöd och de elever som behöver utmanas. Rektorn lyfter också fram att skolan är liten och att alla känner alla gynnar samarbetet mellan all personal på skolan.

Skolan arbetar studiemotiverande för de högpresterande eleverna

Granskningen visar att Calmare International School har utformat en organisation och ett arbetssätt som lyfter fram motivation som en betydelsefull faktor för elevernas utbildning. Eleverna säger i intervjun att skolan är bra på att motivera eleverna i studierna. De säger vidare att skolan gör aktiviteter för att stärka motivationen bland annat genom mentorsprogrammet där eleverna får en mentor från arbetslivet som de kan inspireras av och som ger dem motivation till studierna.

Representant för elevhälsan säger i intervju att det finns rutiner för att fånga upp elever som tappar motivationen och att närheten till lärarna genom mentorskapet och skolans storlek, möjliggör arbetet med att motivera eleverna. Representanterna för elevhälsan lyfter också fram studie- och yrkesvägledarens roll i arbetet för studiemotivation och säger att hen erbjuder motiverande samtal och att hen visar på andra möjliga studievägar om någon elev förlorat motivationen.

Rektorn säger i intervju att de på skolan samtalar om motivation framförallt på skolans studiedagar om motivation. Skolan har också mentorer från arbetslivet för eleverna i årskurs 2 och 3, vilket rektorn menar är motiverande för eleverna.

Skolan har utformat arbetssätt för att motverka stress och psykisk ohälsa

Granskningen visar att Calmare International School har utformat en organisation och ett arbetssätt som motverkar stress och psykisk ohälsa hos de högpresterande eleverna.

I intervjun berättar eleverna om att de har samtal med sina mentorer och studiedagar kring stress och att de får lära sig studieteknik. Eleverna säger vidare att de ser fördelar med att studera på en liten skola för att alla elever blir sedda. En elev berättar att hen såg stressad ut och blev då uppmärksammas både av lärare och kuratorn. Eleverna säger också att man får lov att ha en dålig dag men om det håller i sig så fångar lärarna upp eleverna.

I intervjun säger lärarna att de lyfter elevernas hälsa varje vecka då de har personalmöten. Då gör lärarna tillsammans med elevhälsan också kartläggningar av elevernas mående och diskuterar stress och psykisk ohälsa. Lärarna berättar vidare om en modell de arbetar efter kring stress som omfattar föreläsningar för alla årskurser. Lärarna säger att skolans organisation synliggör om eleverna har för hög arbetsbelastning eftersom varje klass har klassråd och då signalerar till lärarna om det är mycket att göra. På klassråden finns också en stående punkt

om hur planeringen ser ut, så eleverna kan påverka och få en överblick över den. Lärarna lyfter också fram att skolan är liten vilket gör att alla elever blir sedda.

Elevhälsans representanter säger i intervju att det finns elever på skolan som mår dåligt och att elevhälsan vet vilka elever det är. Representanterna säger vidare att de arbetar gemensamt, med lärarna, kring dessa elever. Elevhälsan berättar att de har ett kontaktnät utåt för att kunna ge eleverna stöd och hjälp när de inte mår bra, såsom kontakter med primärvården, barn och ungdomshälsan och ungdomshälsans psykologer. Elevhälsan berättar vidare att de årligen gör en enkät kring elevernas psykosociala hälsa som elevhälsan, rektorn och lärare sedan analyserar.

Rektorn säger i intervjun att analyserna från elevhälsans årliga enkät ligger till grund för de utvecklingsområden som skolan arbetar med under läsåret. Enkäterna är anonyma. Rektorn berättar att skolan inte gör någon skillnad i insatser kring stress och psykisk ohälsa när det gäller flickors eller pojkars stress och psykiska ohälsa.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 21 december 2018 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, *Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund*. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 400–2017:7328) i de handlingar som sänds in.

I ärendets slutliga handläggning har Ulrika Rosengren, Maria Nyman, Sofia Hall deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Andrés Brink Pinto
Beslutfattare

Lena Oxelgren
Föredragande

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: <https://www.skolinspektionen.se/sv/Tillsyn--granskning/Kvalitetsgranskning/Skolinspektionen-granskar-kvaliteten/utmanande-undervisning-till-hog-presterande-elever/>

Bilaga 1: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Calmare International School är en fristående gymnasieskola som drivs av CIS Kalmar AB och ligger i Kalmar kommun. På skolan totalt går ca 185 elever och skolan har Ekonomiprogrammet, Samhällsvetenskapsprogrammet, Teknikprogrammet och Naturvetenskapsprogrammet.

I årskurs 1 på Naturvetenskapsprogrammet finns 17 elever, i åk 2 finns 18 elever och i årskurs 3 finns 19 elever.

Skolenhetens resultat

Rektorn redovisar att medelmeritvärde vid antagning 2017 var 254 på Naturvetenskapsprogrammet. År 2016 var medelmeritvärdet 270,5.

Skolverkets statistik visar att läsåret 2016/17 var andelen avgångselever på det naturvetenskapliga programmet som erhöll gymnasieexamen inom tre år 83,3 procent. Samma år var andelen avgångselever på programmet med gymnasieexamen 100,0 procent. Sett över en treårsperiod har andelen avgångselever som fått en gymnasieexamen ökar med drygt 10 procent.

Bilaga 2: Författningsstöd för kvalitetsgranskningen Utmanande undervisning för högpresterande elever

Skollagen

1 kap. 4 §

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära.

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

2 kap. 25 §

Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 276) framgår att skolan har ett ansvar för att skapa en god lärandemiljö för elevernas kunskapsutveckling och att en utgångspunkt är att lärande och hälsa på många sätt påverkas av samma faktorer.

3 kap. 3 §

Alla barn ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

2011 års läroplan för gymnasieskolan

1 Skolans värdegrund och uppgifter, 1.1 Grundläggande värden

Skollagen slår fast att utbildningen inom skolväsendet syftar till att elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära.

Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar, behov och kunskapsnivå. Skolan ska aktivt och

medvetet främja kvinnors och mäns lika rätt och möjligheter. Eleverna ska uppmuntras att utveckla sina intressen utan fördomar om vad som är kvinnligt och manligt.

2 Övergripande mål och riktlinjer

2.1 Kunskaper, Riktlinjer

Alla som arbetar i skolan ska ge stöd och stimulans till alla elever så att de utvecklas så långt som möjligt. Läraren ska utgå från den enskilda elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande, stärka varje elevs självförtroende samt vilja och förmåga att lära. Läraren ska också organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina egna förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga, se till att undervisningen till innehåll och uppläggning präglas av ett jämställdhetsperspektiv och samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen.

2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Läraren ska låta eleverna pröva olika arbetssätt och arbetsformer samt planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna.

2.5 Bedömning och betyg

Läraren ska fortlöpande ge varje elev information om framgångar och utvecklingsbehov i studierna.

2.6 Rektorns ansvar

Rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningens uppläggning, innehåll och arbetsformer anpassas efter elevernas skiftande behov och förutsättningar samt att lärare får möjlighet till den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter.
